

Poznań, dnia 28 listopada 2008 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W POZNANIU

61-662 Poznań, ul. Dożynkowa 9H

 (61) 64 63 800, fax (61) 64 63 801

P/08/151

LPO 41025 - 5 -2008

Pan

Zbigniew Kosmatka

Prezydent Miasta Piły

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Miasta Piły, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie pobierania oraz wykorzystania opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2006-2008 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 listopada 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Urząd zadań w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości. Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej ustalenia i oceny cząstkowe.

1. Z ustaleń kontroli wynika, że Rada Miasta Piły, zwana dalej „Radą”, prawidłowo zrealizowała wynikający z *ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹*, obowiązek ustalenia stosownymi aktami prawa miejscowego liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta. W całym okresie objętym kontrolą działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.

alkoholowych oraz z zakresu przeciwdziałania narkomanii prowadzone były w oparciu o odpowiednie programy, przyjęte stosownymi uchwałami Rady. Gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i gminne programy przeciwdziałania narkomanii Miasta Piły obejmowały cele i zadania określone w obowiązujących przepisach, tj. w *art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*² oraz w *art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*³. NIK zwraca jednak uwagę na mało precyzyjny (ogólnikowy) sposób określenia działań w nich przewidywanych (np. nie określano zakresu rzeczowego planowanych przedsięwzięć i przewidywanych efektów). Negatywnie NIK ocenia natomiast nierealizowanie przez organ wykonawczy gminy wynikającego z *art. 11 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, obowiązku składania Radzie Gminy rocznych raportów z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii. W ocenie NIK za takie raporty nie można uważać informacji przekazywanych Radzie w rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetu Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. W okresie objętym kontrolą Prezydent Miasta Piły wydał łącznie 863 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w 2006 r.-303 zezwolenia; w 2007 r.-325; w I półroczu 2008 r.-235). Przy wydawaniu zezwoleń nie stwierdzono przypadków naruszenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych ani ustalonej liczby punktów, w których sprzedaje się napoje zawierające powyżej 4,5% alkoholu. Szczegółowa kontrola sposobu załatwiania 21 losowo wybranych wniosków zakończonych wydaniem 27 zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych w 2007 r., ujawniła następujące nieprawidłowości:

- zezwolenia te w części wydane zostały w oparciu o wnioski nie zawierające wszystkich elementów wskazanych w *art. 18 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, a mianowicie: w 12 przypadkach brak było aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej; w 15 przypadkach brak było decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w *art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia*⁴,
- 11 przedsiębiorcom wydano wnioskowane przez nich zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, mimo że nie spełnili wynikającego z *art. 11¹ ust. 1-2 ustawy*

² Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.

³ Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 171, poz. 1225

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obowiązku wcześniejszego wniesienia na rachunek gminy wymaganej opłaty. Opłaty te zostały wniesione dopiero po wydaniu zezwoleń,

- w trzech przypadkach Urząd rozłożył na trzy raty opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wobec nowych przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą, co stanowiło naruszenie przepisów *art. 11¹ ust. 1, 2 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.

3. Negatywnie, jako działanie bezprawne, NIK ocenia wydanie przez Wiceprezydenta Piły zgody przedsiębiorcy na prowadzenie dalszej sprzedaży napojów alkoholowych do końca terminu ważności zezwoleniu, tj. do dnia 12 września 2008 r., mimo że jego zezwolenie z mocy prawa wygasło z dniem 31 maja 2007 r., na skutek niewniesienia opłaty w terminie. Kolejne zezwolenie na sprzedaż alkoholu przedsiębiorca uzyskał już w dniu 25 września 2008 r., a więc z naruszeniem z *art. 18 ust. 13 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (w przypadku wygaśnięcia zezwolenia na skutek niezłożenia oświadczenia o wartości sprzedaży lub niewniesienia opłaty w terminie przedsiębiorca może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy). Jednocześnie zauważenia wymaga fakt, że w grudniu 2007 r. Urząd wystosował do wszystkich przedsiębiorców, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Piły pismo zawierające szczegółowe pouczenie o skutkach niewniesienia w terminie opłat za korzystanie z tych zezwoleń oraz informację o braku jakiegokolwiek możliwości usprawiedliwienia opóźnienia lub przywrócenia uchybionego terminu.

Ponadto stwierdzono, że w czterech przypadkach Urząd nie wydał decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwoleń, w tym w dwóch z powodu zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej i po jednym z powodu rezygnacji przedsiębiorcy z działalności gospodarczej, i likwidacji punktu sprzedaży, do czego zdaniem NIK był zobowiązany (wyrok NSA/Wr 511/96).

4. W latach 2006-2007 z upoważnienia Prezydenta Miasta Piły przeprowadzono znaczną liczbę kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w 2006 r.-48, a w 2007 r.-46), co NIK ocenia pozytywnie. Na uwagę zasługuje jednak fakt, że wszystkie te kontrole przeprowadzone zostały przez Straż Miejską i ograniczały się głównie do oględzin. Nie kontrolowano dotrzymania przez przedsiębiorców innych warunków korzystania

z zezwoleń na prowadzenie tego rodzaju działalności, w tym rzetelności składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych.

5. NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie środków pozyskanych przez Miasto z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Urząd w kontrolowanym okresie w pełni wywiązywał się z wynikającego z *art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, obowiązku przeznaczenia dochodów uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia wyłącznie na realizację gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. W latach 2006-2007 Miasto uzyskało z tytułu przedmiotowych opłat dochody w łącznej kwocie 2.173.072,10 zł, które w całości wykorzystane zostały na realizację zadań określonych w gminnych programach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz gminnych programach przeciwdziałania narkomanii.

Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK szczegółowe badanie wydatków z rozdziału 85154 klasyfikacji budżetowej (wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi) zrealizowanych przez Urząd w 2007 r. wykazało tylko nieliczne przypadki przeznaczenia tych środków na zakupy nie znajdujące uzasadnienia w gminnych programach (np. 941,39 zł wydano na zakup materiałów biurowych dla Biura Porad Obywatelskich).

NIK zwraca uwagę na brak wystarczającej rzetelności przy formułowaniu warunków umów-zleceń zawieranych z osobami prowadzącymi świetlice socjoterapeutyczne oraz pełniącymi dyżury w Dziale Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi. W umowach tych (na podstawie których wypłacono wynagrodzenia w kwocie 228.999,32 zł) nie określono liczby godzin w cyklu rozliczeniowym, podając jedynie stawkę wynagrodzenia za godzinę pracy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. *Bardziej precyzyjne określenie celów i działań w przedkładanych Radzie projektach programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.*
2. *Przedstawianie Radzie rocznych raportów z realizacji Programów Przeciwdziałania Narkomanii.*
3. *Bardziej rzetelne weryfikowanie składanych przez przedsiębiorców wniosków o udzielenie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem kompletności elementów wskazanych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.*

4. *Egzekwowanie od przedsiębiorców wniesienia należnych opłat przed wydaniem im zezwoleń.*
5. *Uwzględnienie w zakresie przedmiotowym kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wszystkich zasad i warunków korzystania z zezwoleń oraz weryfikacji składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat.
2. Aa.